

Bilag til bet. o. lovf. vedr. sygedagpenge m.v.

AMU alm. del – spørgsmål 9:

Kan ministeren i forbindelse med artiklen »Syge presses i arbejde på forkert grundlag« i ugebrevet A4 mandag den 13. oktober 2008 ved hjælp af videnskabelige undersøgelser dokumentere, at delvist arbejde fra 9. sygeuge er sundt for psykisk nedbrudte, alvorligt stressede, depressive eller udbrændte medarbejdere?

Svar:

Handlingsplanen om sygefravær lægger op til, at vi skal have et nyt fokus på sygefravær, så vi sikrer, at syge ikke bliver ladt i stikken. Vi skal turde tale om sygefravær og vi skal sætte aktivt ind. Men det er klart, at gradvis tilbagevenden til arbejdet altid forudsætter, at den enkeltes ressourcer og helbredssituation tillader det. En gradvis tilbagevenden må aldrig føre til, at sygdommen forværes eller forhales

Jeg mener selvfølgelig ikke, at meget syge mennesker skal sendes på arbejde. Men jeg mener, at vi skal hjælpe syge til at genoptage deres arbejde så hurtigt som muligt – fx ved gradvis tilbagevenden helt ned til ganske få timer om ugen. Det er vigtigt for mig, at vi i beskæftigelsesindsatsen bidrager til at sikre, at syge mennesker ikke udelukkes fra det sociale fællesskab på arbejdspladsen. Det er vi ikke gode nok til i dag – alt for mange overlades til sig selv.

I den trepartsaftale om sygefravær, som regeringen netop har indgået med arbejdsmarkedets parter, indgår der et forslag om, at jobcentrene skal vurdere muligheden for gradvis tilbagevenden efter otte ugers sygdom. Hensigten med forslaget er, at sygemeldte hjælpes tilbage til arbejdet så hurtigt som muligt dels for at nedbringe fraværet, dels for at undgå, at sygefravær fører til, at den syge mister kontakten med arbejdsmarkedet.

På baggrund af den første samtale med den sygemeldte foretager jobcenteret en helhedsvurdering af uarbejdsdygtigheden bl.a. med udgangspunkt i lægelige oplysninger og oplysninger fra virksomheden. Vurderingen af en persons uarbejdsdygtighed skal som udgangspunkt foretages i forhold til beskæftigelsen før sygemeldingen. Hvis jobcenteret vurderer, at sygemeldte fortsat er fuldt uarbejdsdygtig, skal begrundelse herfor fremgå af sagen.

Den omtalte artikel i Ugebrevet A4 giver det indtryk, at regeringens sygefraværshandlingsplan har til hensigt at tvinge sygemeldte i arbejde

så hurtigt som muligt uanset diagnose og uden medicinsk udredning og nødvendige arbejdstilpasninger. Det er naturligvis helt forkert. Sygefraværshandlingsplanen betoner igen og igen, hvor vigtigt det er med en samlet indsats over for den enkelte sygemeldte, der tager et helhedshensyn til den sygemeldtes situation.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø (NFA) har været med til at levere vidensgrundlaget for regeringens sygefraværshandlingsplan. Jeg har derfor spurgt NFA, som oplyser følgende:

»Der eksisterer ikke samme omfattende videnskabelige dokumentation for, hvordan man bedst håndterer tilbagevenden til arbejde ved psykiske lidelser som ved muskel- og skeletbesvær, herunder især rygproblemer.

Der findes dog indikationer af, at det har en positiv effekt på sygemeldte med ukomplicerede psykiske problemer at bevare tilknytningen til arbejdspladsen.

Der kan bl.a. peges på en britisk gennemgang fra 2006 af den videnskabelige litteratur (Gordon Waddell og Kim Burton) – der indikerer, at de positive effekter ved at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet ved muskel- og skeletbesvær også gælder for andre lidelser, f.eks. ukomplicerede psykiske problemer.

Erfaringer fra et projekt, som Psykiatrisk Privat klinik har gennemført, tyder på, at det at have et job i sig selv er en helbredende faktor ved depression, og at inddragelse af den depressionsramtes arbejdsliv ofte medfører, at vedkommende kommer over depressionen på kortere tid.

En rapport fra OECD, der blev offentliggjort i juli måned i år, viser også, at det er bedre for det psykiske helbred at forblive i arbejde. OECD anbefaler, at ledige med psykiske problemer aktiveres, hvilket er i fin tråd med sygefraværshandlingsplanen.

I spørgsmålet efterlyses der dokumentation for sundhedseffekten af delvis tilbagevenden til arbejde fra 9. sygeuge for folk, der er »psykisk nedbrudte, alvorligt stressede, depressive eller udbrændte«. Det bør understreges, at flere af de anvendte termer i spørgsmålet ikke er egentlige medicinske diagnoser, men samlebetegnelser for en række almindeligt forekommende psykiske lidelser.

Indsatsen over for den enkelte sygemeldte skal naturligvis være helhedsorienteret og individuel, og i vurderingen af den enkelte sygemeldtes mu-